Crossculturele adaptatie van de Standardized Nordic Musculoskeletal Questionnaire (NMQ) naar het Nederlands.

Haio: Maesen Sarah , KUL
Promotor: VAN POTTELBERGH Gijs , KUL
Praktijkopleider: ECTORS Luc , ENGELBEEN Thomas , MERTENS Jasmijn , VANELDEREN Pascal

Context: Musculoskeletale aandoeningen (MSA) vormen een wereldwijde ziektelast en hebben een aanzienlijke impact op arbeidsgeschiktheid en levenskwaliteit. De Nordic Musculoskeletal Questionnaire (NMQ) is een veelgebruikt instrument om klachten aan het bewegingsapparaat gestandaardiseerd in kaart te brengen. Een Nederlandstalige versie, ontwikkeld volgens een rigoureus crossculturee adaptatieproces, ontbreekt.

Onderzoeksvraag: Het doel van deze studie was het ontwikkelen van een semantisch en conceptueel equivalente Nederlandse vertaling van de Standardized Nordic Musculoskeletal Questionnaire (NMQ), met een eerste evaluatie van de begrijpelijkheid.

Methode: De crossculturele adaptatie volgde de vijfstappenrichtlijn van Beaton et al. (2000). Twee onafhankelijke vertalers (medisch en niet-medisch) maakten een voorwaartse vertaling, die vervolgens werd gesynthetiseerd en door twee geblindeerde vertalers terugvertaald. De discrepantieanalyse werd uitgevoerd door de hoofdonderzoeker. De voorlopige versie is getest bij zes volwassen Nederlandstaligen (40-64 jaar, maximaal secundair onderwijs) die de vragenlijst zelfstandig invulden en aansluitend de duidelijkheid beoordeelden met een gestandaardiseerd evaluatieformulier.

Resultaten: Van de 34 geanalyseerde items vertoonden 20 geen discrepanties, 10 een semantische, 3 een conceptuele en één een structurele discrepantie (de oorspronkelijke filterzin). De bronversie combineerde de laterale antwoordopties al in één item per regio; deze structuur werd ongewijzigd overgenomen. De filterzin (“To be answered only by those who have had trouble”) is weggelaten om misinterpretatie als skip-instructie te vermijden. De kernterm ‘trouble’ werd consequent vertaald als “klachten”. Alle deelnemers beoordeelden de vragenlijst als (zeer) duidelijk en gemakkelijk invulbaar; er werden geen dubbelzinnige vragen of onbegrepen termen gemeld en er waren geen inhoudelijke aanpassingen nodig.

Conclusie: Deze studie leverde een semantisch en conceptueel equivalente Nederlandstalige versie van de Standardized NMQ op die in een eerste pretest als duidelijk en gebruiksvriendelijk is beoordeeld. Verdere psychometrische validatie (betrouwbaarheid, criteriumvaliditeit) is noodzakelijk voordat de vragenlijst grootschalig kan worden ingezet in epidemiologisch of arbeidsgezondheidskundig onderzoek.